

VAR SÅ GOD:
UFO NYTT
BJUDER PÅ:

EXTRA LÄSNING!

Uästerbergslagens UFO-förening
Box 99
777 23 Smedjebacken
Tele: 0240/791 35

INNEHÅLL:

Var så god, vi bjuder på lite extra läsning i höstrusket. Hoppas just du hittar något som du finner läsvärt. Dock har vi ej med några "egna" UFO-rapporter...

- s 2-5 MÄNNYSTIK
- 6 EN STJÄRNA FÖDS
- 7-11 TITTA UPP- TITTA NER- LÄRMER
- 12 "SAXAT"
- 13 RYSKA KOSMONAUTER
- 14 JORDENS KONTINENTER
- 15 BENNY SÖDERKVIST BERÄTTAR
- 17 DI LEVA SÅG UFO
- 18-19 WHITLEY STRIEBER BRYTER TYSTNADEN
- 20 "KLIPP"
- 21 "KLIPP"

MÄNMYSTIK.

Av: Neil Nixon UFO NORGE

Översättare: Gudrun Andersson.

Vi ger här en artikel som beskriver en del mystiska fenomen som blivit sedda på månen under de senaste 100 åren. Fenomenen är ofta sedda av astronomer och kvalificerade observatörer, med stora teleskop. Redaktionen står emellertid inte för alla påståenden i artikeln, och vi har helt enkelt ibland gått in och korrigerat kommentarer. Artikeln fortsätter även i nr 2.

I september 1958 gjorde en japansk astronom en märklig observation då han tittade på månen genom sitt teleskop. Han såg något som liknade bokstäver. De syntes klart som skuggor då månen lystes upp bakifrån. Bokstäverna var placerade i två grupper och blev tydda som PYAX och IWA.

Detta kanske skulle tillhöra science fiction, men det har likväl dokumenterats och är ett faktum. Den omnämnda astronomen var dr Kenzahun Toyoda, den kända japanska tidningen Moinichi skrev en artikel om händelsen. Men även andra astronomer har observerat bokstäver på månytan. Robert Charroux iakttog bokstaven "X" i Erotosthenes kraten och den grekiske Gamma i Littrow kraten. I en lång rad av märkligheter hörde dessa bokstäver till de mest sällsamma observationerna som forskare och astronomer har gjort sedan månen börjat observerats med stora astronomiska teleskop.

Månen har i alla tider förbluffat dem som försökt att förklara dess gåtor. Så sent som 1972 förklarade månexperten Earl Ubell i New York, Times Magazine i "Mer än en gång har månen blivit ett stort mysterie för oss". Orsaken till hans uttalande var Apollofärdernas misslyckande att få tillfredsställande svar på obesvarande frågor som rörde månen.

I denna artikel vill vi gå igenom dessa frågor och undersöka månens historiska mysterium. De motsägande data från de bemannade och obemannade landningarna på månen, som bara har ökat märkligheterna på vår drabant.

De sista hundra åren och sedan man började titta på månen via teleskop har forskarna rapporterat om sällsamma händelser på månen. Det rör sig om märkliga ljus, strukturer som kommer och går, kastar skuggor och linjer.

De första rapporterna om en observerad stjärna på månen är daterad till 1587. De flesta anmälda observationer om dessa ljus började i slutet av förra århundrandet, då William Herschel observerade 4 vulkaniska utbrott och samtidigt nämde lysande objekt som rörde sig bortöver månytan. När vi nu vet att det knappast varit vulkanisk verksamhet på månen de sista 3 miljarderna år, är ju det hela en gåta.

Då den på sin tid kända astronomen professor Schatani 1870 berättade om ett bländande vitt ljus som flög över månytan, hade det inträffat så många observationer att The Royal Astronomical Society i England började ett treårs projekt.

Ljusen kunde man inte förklara och forskningen ledde till många observationer. Den 13 maj 1870 blev grupper på mellan 4 och 28 ljus observerade i Pluto kratern. Ljusen pulserade och kratern fick stor uppmärksamhet. Det grekiska ordet GAMMAN, nämnt i inledningen, var i januari 1915 början 7 ljusa punkter. Vid det första tillfället var det tal om bokstaven eller ordet GAMMA, ingen vet riktigt. (Att ordet GAMMA, skrivet rakt fram, kan presenteras med hjälp av 7 punkter verkar nu osannolikt-red anm.)

Det kan nämnas att observatörer har beskrivit dessa punkter som "fyrkanter" "trekanter" "pyramider" och strålar. 1877 blev en "lysande kabel" observerad i Eudoxus kratern. Rapporterna om lysande objekt som rör sig eller finns på månytan är många.

Lysande moln har också rapporterats. Tidigare förklaringar som vulkaniska aktiviteter har blivit förkastade eftersom det inte finns sådan verksamhet på månen nu. En annan förklaring som att molnen är gaser som är flourescerade av solens strålar, har blivit förkastade av att molnen ses ha en fast form. 1968 kom den amerikanska rymdorganisationen NASA med en lista på 800 ovanliga observationer över månens yta, det startade det världsomspännande projektet "Projekt Blink", 10 observatorier ingick i projektet efter sökandet av märkliga fenomen på månen. När projektet tog slut hade man noterat 28 nya observationer.

De flesta fenomenen bestod av ljusfenomen. Det finns ett annat märkligt fenomen som är förvirrande. John O'Neill, tidigare vetenskaplig redaktör i Herold Tribune, observerade en ca 19 km lång "bro" i Mare Crisium (Ett av havsområdena på månen)

Andra astronomer har bekräftat fenomenet. I början av 1950 års rapporter, hade en astronom sett ett solljus under strukturen på "bron" i Mare Crisium.

I nov. 1966 sände den amerikanske rymdsonden Lunar Orbiter 2, något ovanligt foto tillbaka från Mare Tranquillitatis (Stillhetens hav). Dessa visade en rad formationer arrangerade med geometrisk precision. Spirene, som nu är känt under namnet "The Blair Cuspids" var plusseradeså att det började en fyrkant, som man kunde dra linjer emellan. Det bildades sex likrättade trekanter ("Likrättade" trekanter är ett okänt begrepp, om det menas likrättad eller liksidade vet ingen - redan).

När man förklarade att The Blair Cuspids hade uppstått av en tillfällighet, kan man inte förklara de andra fenomenen med samma lätthet.

1843 Blev Linne kratern observerad för första gången av Johannes Schröte. Han uppmätte kratern till 9,5 km och djupet till 400 meter. Andra observationer märkte att kratern krympt och då Apollo 15 flög över den, hade den krympt till en fjärdedel av sin första storlek. Om man utgår från att det var rätt mått 1843, frågar man sig, varför har kratern krympt? Det är ett viktigt mysterium.

Det påstås att Linne kratern hade förorsakat en kontrovers på 1900 talets början, och det hade orsakat studierna på månen. 1866 uttalade Julius Schmidt ledaren för observatoriet i Athen att kratern som tidigare lätt kunde observeras "genom teleskop" nu var borta och bara en vit fläck kunde ses. Schmidt och andra kompetenta observatörer hade fram till 1843 varit eniga om att Linne kratern (uppkallad efter botanikern Karl von Linne) var en djup krater, ca 10 km i diameter. Tyvärr hade inga bra observationer blivit gjorda av kratern mellan 1843 och 1866. 1903 hittades en teckning som var gjord 1788 av Linne, kratern, där var den som en vit fläck. Denna upptäckt visar att en förändring inträffat. Moderna observationer visar nu en krater på ca 1,6 km i diameter. Utseendet av kraterns formation varierar starkt med vinkeln på det infallande ljuset. (Så om det verkligen har förekommit strukturella förändringar eller om gaser har kunnat dölja kratern är osäkert - red anm)

Inledningsvis pekade vi på märkliga mönster och bokstäver på månen. Det finns även flera märkligheter.

William H Pickering som fann Saturnus nionde måne, märkte något underligt omkring Eratoshenes kratern. Vid ett annat tillfälle upptäckte han ett tecknat mönster i Pluto kratern. Andra har påstått att det är avskuggningar. Pickering satte sitt goda omdöme på spel då han antydde att han sett "vegetation". Idag vet vi ju att månen är en mycket kall värld.

Alla dessa omtalade mysterier kände man till vid månfärderna med Apollo. Man hade tagit hänsyn till dessa märkligheterna vid landning på månen, för att kunna få svar på dessa frågor. Apollo 11 flög över The Blair Cuspids. Apollo 15 flög i bana över Linne kratern. Trots detta och allt insamlat material från månen av Apollofärderna och Luna programmet förblir de nämnda gåtorna obesvarade. Vi ställs istället inför flera djupare mysterier.

Från 1969 till dec. 1972 landade sex bemannade Apollo farkoster på månen. Tillsammans 12 astronauter har vandrat runt på månen och utforskat hav och höjder. De har tillbringat 79,4 timmar, vandrat 90 km, tagit 381 kg månprover med sig tillbaka till jorden. Tre obemannade Luna färder har gett hundra gr prover från månens överyta, medans två andra Luna färder, Luna 17 och 21 utforskat månen med hjälp av fjärrstyrda robotar på en period av 12 månader.

Forts. nästa nummer.

Vad såg jag?

Någon av de första dagarna i november 1935 låg vi på Sjötorps varv för reparation av ett backslag. En natt vid 12-tiden kom jag på cykel från Otterbäcken. Det var alldeles lugnt med månsken, när jag kom till en plats som hette Klevasand. Där fick jag se ett lysande föremål komma utifrån sjön. Det kom från väster och gick mot öster, men när det kom nästan över mig stannade det upp. Jag blev som förlamad, kunde inte röra mig utan stod bara och tittade. Ljuset var ibland vitt, ibland rött och ibland grönt, det var mycket kraftigt. Farkosten var väl så stor som en buss, men det hördes inte ett ljud från den. Det enda som hördes var dyningen från stranden.

Farkosten stod väl stilla så där en halv minut, sedan försvann den mot norr med en väldig fart. Vad var det jag såg?

Nole

Vet ni det?

Störst bland alla stjärnor man känner till är den tämligen nyupptäckta R 136 A, som ligger i Stora Magellanska molnet och lyser lika starkt som 30 miljoner solar av vår modell! Den är lika stor som hela vårt solsystem och det skulle ta elva timmar för en ljusstråle (som ändå gör 300.000 km i sekunden) att passera genom den. Egentligen är R 136 A så stor att den borde ha kollapsat för länge sen – och det är f.ö. inte omöjligt att den också har gjort det – den är så avlägset belägen från jorden, att det ljus vi i dag ser från den lämnade stjärnan för 180.000 år sedan! Den största stjärnan i vårt stjärnsystem, Vintergatans, är Epsilon i Kuskens stjärnbild. Den skulle ljuset behöva sex timmar för att passera igenom.

dylika karosstyper, t.ex. De Soto och Chrysler med sina Air-flow-modeller, samt de numera sedan länge utgångna Hupmobile och LaSalle.

Minne

för

livet

EN STJÄRNA FÖDS

I dag vet astronomerna så mycket om hur stjärnor bildas att de kan sitta och lurpassa med sina teleskop riktade mot områden som borde vara lämpliga barnkammare för stjärnor. Varje år föds stjärnor som i sammanlagd massa motsvarar tio solar, berättar Uppsala-forskaren Bertil Pettersson, som har registrerat flera "stjärnfödslar".

■ Ständigt nya

Stjärnor, till exempel vår sol, är stora gasklot av framför allt väte och helium. Att solen lyser beror på att vätet omvandlas till helium; då blir det ett "energiöverskott" som vi ser som solstrålning. Man kan säga att en stjärna är en gigantisk vätebomb.

När vätebränslet i stjärnan är slut dör den så småningom. Men det betyder inte att stjärnhimlen töms på stjärnor. Det föds ständigt nya. Man räknar med att det årligen bildas nya stjärnor med en sammanlagd massa av tio solar i galaxen Vintergatan. (En galax är en anhopning av många miljarder stjärnor. Vårt solsystem finns i galaxen Vintergatan, som är 100 000 ljusår tvärsöver och mellan 10 och 20 miljarder år gammal).

■ Gas- och stoftmoln

Hur föds då en stjärna? Var ska man leta?

Stjärnorna bildas ur stora moln av gas och stoft, som finns ute i rymden mellan stjärnorna. Molnen påverkas av gravitationen (tyngdkraften) att dra sig samman. Det sker ofta inhomogent, det vill säga molnen blir tunnare på vissa ställen och tjockare på andra. Det är sådana "klumpar" i molnen som är stjärnornas barnkammare; här finns de bästa möjligheterna för att nya stjärnor ska födas. Det säger Bertil Pettersson, som är fil dr i astronomi och forskar om stjärnbildning vid Astronomiska observatoriet i Uppsala.

Men det finns också krafter som motverkar att det bildas nya stjärnor. I molnen utspelas en kamp mellan gravitationen, som vill dra ihop molnet, och gaspartiklarnas rörelse som vill skingra molnet. En annan broms är magnetfält som finns i rymden, och som försvårar kontraktionen ("ihopdragningen") i molnet.

Stjärnfödslarna tar olika lång tid. Massiva ("tungta") stjärnor på cirka 15 solmassor tar sig ur barnkammaren på 60 000 år. En stjärna i solens viktklass behöver däremot mer än 50 miljoner år på sig att bli en fullt utvecklad stjärna!

Alla moln i rymden duger inte. Stjärnorna föredrar så kallade molekylnmoln med låg temperatur, det vill säga några tiotals grader över absoluta nollpunkten. I stjärnbildningens första fas dras materia ihop av tyngdkraften. Då borde temperaturen höjas, vilket skulle ge ökad rörelse och skingra molnet i stället för att förtäta det. Men stoftet som finns i molekylnmoln har förmåga att kyla gasen och stråla ut infraröd värme, och tack vare det kan stjärnbildningen fortsätta.

■ Inbäddad i modernmoln

I nästa stadium finns så mycket gas i molnklumpen att den blir ogenomskinlig för infraröd strålning som inte längre kan tränga ut. Då stiger temperaturen, men nu finns så mycket materia att den höga temperaturen inte hotar födseln. Vi har en så kallad protostjärna.

Materia pressas mer och mer samman, temperaturen stiger allt mer och när den nått till cirka 4 miljoner grader Kelvin startar kärnreaktioner i centrum, det vill säga tungt väte förbränns. Nu är det dags att annonsera en ny stjärnas födsel, även om astronomerna än så länge kallar den ett PMS-objekt, det vill säga Pre Main Sequence Object (förstadie till stjärna).

Stjärnan syns som regel ännu inte med vanliga teleskop. Den ligger inbäddad i sitt modernmoln. Men tack vare att vi sedan cirka femton år kan "se" infraröd strålning med moderna teleskop kan vi upptäcka stjärnan redan nu, säger Bertil Pettersson.

Nu händer något som astronomerna inte riktigt i detalj kan förklara hur det sker. Det börjar nämligen blåsa en kraftig vind ut från stjärnan i två kraftiga strålar. Molnet gröps ur, och den nyfödda stjärnan kan titta fram, det vill säga vi kan se den stråla. Stjärnan är nu nästan fullvuxen och kallas T Tauristjärna om dess massa är mindre än cirka 3 solmassor. Beteckningen "T Ta-

uri" betyder att ljusstyrkan är variabel. När stjärnan blir fullvuxen blir ljusstyrkan som regel konstant.

■ Stort uppsving

Forskning om stjärnbildning är ett livligt forskningsfält, som fick ett stort uppsving när tekniken att observera infraröd strålning utvecklades. I dag sitter astronomer världen över med teleskopen riktade mot områden i rymden med mörk materia, det vill säga molekylnmoln, och hoppas upptäcka infraröd strålning.

Ett av de närmaste molekylnmoln där det just nu bildas stjärnor är i stjärnbilden Orion. I den så kallade Orionnebulosan finns unga stjärnor som strålar så klart att man kan se området som en ljus fläck med blotta ögat. Här antar man att när en generation stjärnor har fötts så kan det "puffa på" födseln av nästa generation. Den starka vinden som blåser ut från en stjärna i bildande kan till exempel bidra till att materia förtätas i andra delar av området, och sätta igång stjärnbildning.

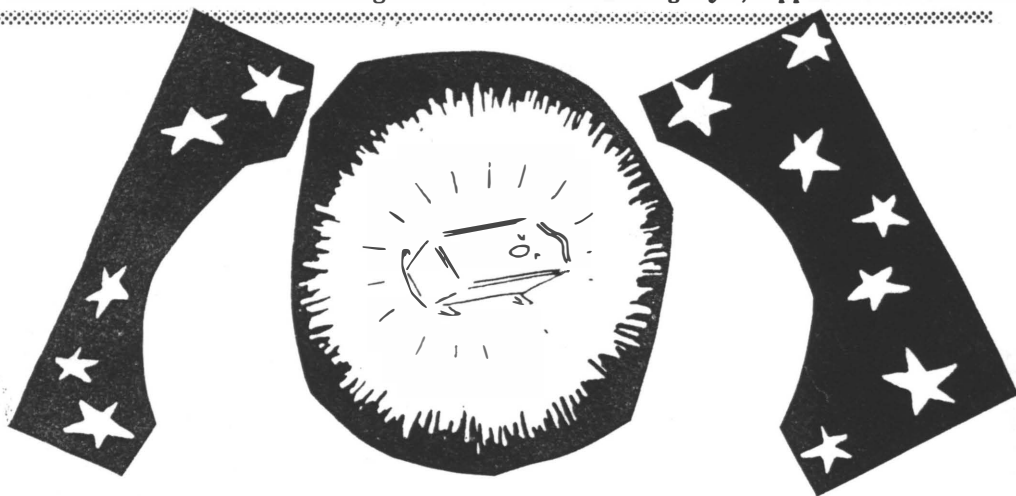
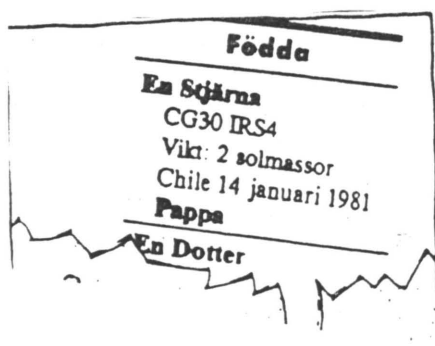
Över huvud taget är det ofta så att det behövs någon kraft som knuffar i gång stjärnbildning; det räcker inte alltid med att det finns molekylnmoln i området. En sådan kraft kan till exempel vara tryckvågen från en supernova, det vill säga en döende stjärna som sprängs sönder, säger Bertil Pettersson.

■ Listade i katalog

Själv letar han efter nya stjärnor i ett område av södra stjärnhimlen. Under någon vecka av året har han inbokad forskartid vid ett europeiskt teleskop i Chile. Den tiden räcker för att ge observationer som kan ta ett år att bearbeta framför datorn hemma i Uppsala.

Nyupptäckta stjärnor i olika stadier publiceras i internationella kataloger, där Bertil Pettersson hittills har bidragit med tio T Tauristjärnor och en protostjärna. Stjärnorna får oftast föga fantasifulla namn, till exempel CG30 IRS4. Stjärnan, som fortfarande ligger inne i sitt mörka moln, är registrerad av Bertil Pettersson, och namnet betyder att det är infraröd källa nr 4 i molnet CG nr 30.

ULLA-BRITT STRÖMBERG
Forskningsnytt, Uppsala universitet

TITTA UPP - TITTA NER - LÄR MER

Så skulle jag vilja beskriva mitt liv just nu.

Tänkte berätta lite om mina arkeologiska kurser och vad vi gör, vet att många är intresserade. Många säger "jag har alltid velat göra det eller det", men kommer mig inte för. Jag vill inte bli sådan, jag skall göra det jag vill. Har nu gått på kurs varje sommar, under 4 år, och lärt mig mycket om arkeologins mysterier. Skall dra en veckas vedermödor:

Dag 1: Måndag.

- 8.00 Upprop på alla medverkande. Presentation av var och en av oss, namn, ort, hur länge vi grävt.
- 9.00 Sedan genomgång av fjolårets grävning. Vi grävde fram 4 skelett och vilken lycka, 1 var en trolig kvinna. Gåtan har varit att tidigare har bara män och barn hittats. Skelettåkern är mycket gammal. Intill åkern ligger en ganska stor gravhög, där har hittats hästben, brända ben, brynsten m.m. Även rester av en mycket gammal boplatz alldeles intill gravhögen. Man lade gravhögar intill sina boplatser tidigt. Hela denna plats ligger vid Ångermanälven och har tidigare varit en fin ö.
- 9.30 Fika, samtal emellan oss som gräver, var vi under årets grävning vill vara, träffar några som gick grunkursen samtidigt som mig. Vi har mycket att tala om.
- 10.00 Våra ledande arkeologer går igenom årets grävplatser och målsättningar.
- Gruppindelningen: Själva borg-grävningen Styresholm eller nytt provschakt som skall läggas en bit bort. Jag tar Styresholm. Vi blir 4-5 i vår grop. Vi har 2x2 meters rutor bredvid varandra.
- 10.30 Nybörjarna får genomgång av instrumentundervisning. Vi övriga repris, som måste till. Det händer något nytt varje år. Nu är det planritningar, fotografering från olika vinklar och ljus.
- 12.00 Mat. Den är underbar. Hela folkhögskola är ett underbart ställe. Nu får vi chansen att riktigt prata med varandra, många har poängläst, en del läser på halvfart. Det är mycket blandat i åldrar. I år är flera från Stockholm, som provgrävt neröver landet, men dom anser att dom endast fått lära sig grovgrävning, inget annat.

- 13.00 Samling vid våra grävgröpar, nu börjar värmen göra sig påmind. Vi får göra 2x2 meters rutor. Jag gräver bredvid en kille från Härnösand. Han är expert på att se i naturen var det finns något. Han är mycket intressant att prata med, Tiden bara flyr iväg. I min ruta hittar jag 3 kaststenar direkt, vilken lycka. Men det är jobbigt.
- 15.00 Fika, vi sätter oss högst upp, det fläktar skönt, vi ser ut över Ångermanälven. Utsikten är magnifik. Vi har en kyrka snett över. Vi pratar om Borgens och kyrkans läge.
- 15.20 Igång igen. Imorgon får vi nog ha med myggoljor m.m. Vi börjar hitta bränt trä och näver, spännande. Jag måste tillsammans med min närmaste grävkompis göra en planritning och väga in stenarna som jag hittat. När man gräver bredvid varandra är det viktigt att vi är på samma djup, så hela tiden måste vi samarbeta. Vi letar efter Jan som har ritbordet. Allt tar ganska lång tid. Vi sållar även allt grus som vi öser i stora murarhinkar. Våra verktyg är just nu: murarhink, murarslev, kniv, pensel, pennor, måttband (mycket mätning) kameror (2st) avvägningsinstrument m.m.
- 17.00 Dags att plocka ihop och bära ner allt vi använt. Lägga presenning över fynd, och markera för nyfikna var dom inte får gå. Många kommer och tittar och pratar när vi gräver. Denna borgplats ligger på en ganska hög kulle, så det blir bra motion.
- 17.15 Middag för dom som bor på skolan. Jag åker hem för att äta hos släkten.

Tisdag.

- 8.00 Samling på grävplatsen. Vi börjar genast att gräva, vi skall ta oss ner 10 cm, sedan skall allt ritas in på kartor, och alla fynd som vi ev gjort skall vägas in. Vi hittar nu brända stockar som visar att det brunnit bra. Enligt vår arkeolog, skall eller bör det finnas en knut vid våra rutor, spännande. Vi fotar av platsen, det syns klara avgränsningar av väggar.
- 9.30 Fika. Vi tar återigen toppen på högen som vårt fikaställe. Pratet går om forntiden och dess människor. Trots vår historia så vet vi inte så mycket.

- 9
- 10.00 Nu är vi i gropen, och värmen börjar bli het. Bromsarna har upptäckt våra halvsvettiga kroppar, vi får slåss ibland, sällan lyckas vi med konsten att döda våra plågoandar. Vi skall nu väga in dom högsta punkterna på trädelarna vi fått fram. Allt går mycket sakta, här går det inte att fuska. Varje linje skall iritas och mätas, vi hoppas att snart få komma djupare.
- 11.30 Har vi äntligen mätt klart och får fortsätta ytterligare 10cm.
- 12.00 Middag: Middag och kaffe ute i det gröna är underbart. Vi slöar riktigt. Pratet går om olika kyrkor och skolor.
- 13.00 Grävningen börjar igen, och vi är fulla av förhoppningar, alla vill ju hitta något som exakt kan datera föremålet. Vår arkeolog kommer runt och berättar att på onsdag blir det en hel dags studieresa. Vi skall titta på kyrkor m.m. Vi gräver på, vill ju att något skall hända på vårt ställe. Nu är det ordentligt varmt, en av tjejerna har bränt sig ordentligt. Vi måste börja smörja oss med sololjor, och i grus och jord blir det en härlig röra. Hittar ytterligare toppen av en trolig kaststen, och till all glädje flinta. Min grävkompis säger "Tänk om dom hittat detta på lappnäset, vad glada dom skulle blivit." Vi skojar med Jan om att nu vet vi var pyromanen stått. Jag hjälper tjejen längst bort, hon har egen ruta med mätningen, det är svårt ensam. Vi har det riktigt mysigt, och trots värmen, törsten och bromsen har vi det roligt.
- 15.00 Fika: Tycker snart att det bara är fika, nu när det börjar bli riktigt spännande i gropen. Men dricka behöver vi.
- 15.00 Igång igen. Vi får fram fina stockar som nästan är hela, det syns nu att dom ligger ovanpå varandra, mycket näver på ett och samma ställe, det är förmodligen den som kvävt elden underst och bevarat det så fint. Vi talar om hur roligt det nu skall bli att få se denna byggnad, när det stod helt. Dom kan ju nu ta fram det med datorer. Man gräver ju i skikt och allt inritas, då kan man få fram konstruktionen.
- 17.00 Avslutning på dagens grävning. Ikväll blir det fest, det är det egentligen ganska ofta på sådana här ställen. En kort genomgång för morgondagen.

Onsdag.

- 7.30 Samling för gemensam resa i två små bussar. Vi far ner mot Sundsvall, besöker ett flertal kyrkor och kungsgårdar. Vid Sundsvall gör vi en större paus för måltid m.m. Vi får följa med och titta på en förmodad tidig hamnplats, som arkeologerna hittade så sent som i augusti i fjol. Dom lade ett flertal stora provrutor då, och fann mycket intressanta saker. Överallt på platsen fanns kalk, och den var inte från platsen, utan havet, hade man tur kunde man hitta fossiler i den. Alltså hade den hämtats från havsbotten. Osläkt kalk. I år skall platsen grävas ut under aug. och sept. Mycket intressant.
- 14.00 På väg tillbaka. Stannar vid Murberget och får se det jätte fina nya museiet som byggts där. Medeltiden hade stort utrymme i år. Det var svalt och skönt på museiet, för övrigt började det bli riktigt hett ute. Man blir ganska fullmatad av alla data och berättelser på såna här tripper, man vill ju inte missa något. Vi får reda på att även halva torsdagen skulle bli studieresa.
- 18.00 Hemma igen.

Torsdag.

- 8.00 Nu är vi mycket ivriga att komma ner, jag tar i med murslev-en och hör hur det klingar till, blir fundersam, har bara en bränd träbit bredvid, vips kommer en handslagen spik fram. Tänk en spik sedan 1200-1300 talet. Den är rostig men det syns på hatten att den är knackad. Uppehåll igen för att söka efter fyndpåse, och så skall det invägas. Vi får fortsätta gräva ner till vårt djup, sedan skall vi återigen göra en planritning och det tar tid. Vi får ju bara gräva fram till middagen, sedan skall vi ju ut på resande fot igen.
- 10.00 Fika. Nu går det inte att ha shorts längre, bromsarna har ätit på en, så man ser ut som om man skulle ha böldpesten. En besökare har klivit rakt ned på min "bräda" knak, den som vi var så rädda om. Arkeologen själv krasade en hel profil det börjar bli trångt hos oss.
- 12.00 Middagen: Sedan avresa till lappnäset, där har hittats stenåldersboplats med gravhögar, det var ett stort område och en mängd fynd av pärlor och annat.

1

På en häll fanns även skålgropar, det är unikt för norrland. Här var det bråttom med grävningen, vägarbetet stod dem hack i häl. Så dom fick gräva och sålla i mycket rask takt. Platsen ligger precis där nya Sandöbron skall gå över. En av gravhögarna kommer att ligga endast någon meter från vägen. Vi for sedan vidare mot Gallsäter, där träffade vi en kamrat till oss, som gick grundkursen tillsammans med mig och Gunilla. Hon har poängläst och nu fått arbete där som grovsållare. Där fanns lämningar efter stolphus, inga direkta små fynd hade gjorts. Det fanns även lämningar efter långhus. Vi for sedan ner mot högakustenvägen och Gammelgården för att få något att dricka och äta. Återresan vid 21.00, så den dagen blev mer än fullmatad. Och otroligt intressant.

Fredag.

- 8.00 Pigg och alert trots muskelvärk där bak och röda knän. Vi konstaterade, att vara arkeolog är inget latmansgöra. Man måste vara fysiskt aktiv. Vi närmar oss slutet på veckan och grävningen blir intensiv.
- 10.00 Fika. Prat om arkeologi och historia. Vilka vägar man kan gå om man vill syssla med ämnet.
- 10.30 Knott och bromsar slåss om oss. Det surrar hela tiden och nu är värmen besvärande, man tittar ut åt älven, ett bad skulle vara skönt. Men iver i gropen för att få så mycket gjort som möjligt övervinner allt.
- 12.00 Mat och lite svalka. Nu får man välja, svettas eller bli mat själv. Valet är inte svårt. Förhoppningsvis har man något kvar att ge.
- 13.00 En het grop väntar och luften står stilla. Nu blir inte arbetstakten lika hög, vi skall bära våra hinkar över höga trådar, som är spända över hela gropen. Trådarna måste finnas, dom är spända över olika profiler. Vi måste bli älgar allihopa. Gropen ser ut som en stor schackbräda.
- 15.00 Fika. Nu talar vi om fynden som gjorts under veckan. Vi har inte så mycket, men humöret har vi.
- 15.20 Nu är det slutspurt för denna vecka, många åker hem under helgen. En del har tåg eller buss att passa, så alla går under olika tider nu.

RYSKA KOSMONAUTER.

Redan tre dagar efter det att Sojuz 6 hade avfyrats i mars 1981 kom ett meddelande till Baikonur, Sovjetunionens dåvarande centrum för rymdforskning, om att kosmonauterna hade sett ett rymdskepp på ca hundra meters håll och att detta inte härstammade från jorden. De bad om förhållningsorder och uppmanades att följa situationen. Nästa dag kom rymdskeppet så nära som 30 meter och kosmonauterna såg tydligt humanoider bakom fönstren. Dessa hade mänsklig skepnad, buskiga ögonbryn och örnnäsa. Kosmonauterna försökte etablera kontakt med farkosten genom att på ryska önska humanoiderna välkomna till planeten Jordens luftrum, men fick inget svar. De upprepade hälsningen på engelska med lika dåligt resultat.

Då hittade en av kosmonauterna på att i fönstret på sin rymdfarkost placera en karta över vår stjärnhimmel. Humanoiderna reagerade omedelbart genom att visa upp samma karta i sitt fönster. Kontakt var alltså ett faktum. Därefter visade kosmonauterna genom fönstret upp ett matematiskt diagram. Humanoiderna svarade med ett annat matematiskt diagram. Sedan öppnade humanoiderna dörren till sin farkost och simmade ut i rymden. De hade åtsmitande kostymer som påminde om dykardräkter och som gick upp över huvudet. De hade inga syreaggregat och inga hjälmar. De tog sig ända fram till kosmonauternas fönster, liksom för att visa sin överlägsna teknologi för Jordens invånare. Kosmonauterna filmade hela tiden genom fönstret dessa humanoider som hade mänskliga anletsdrag. Inom kort återvände humanoiderna till sin egen farkost och försvann.

När kosmonauterna tre månader senare återvände till Jorden visade planeringsministeriet filmen för 200 vetenskapsmän som var engagerade i rymdforskningsprogram. Efter detta tvivlade ingen av de närvarande på att det finns intelligent liv på andra planeter.

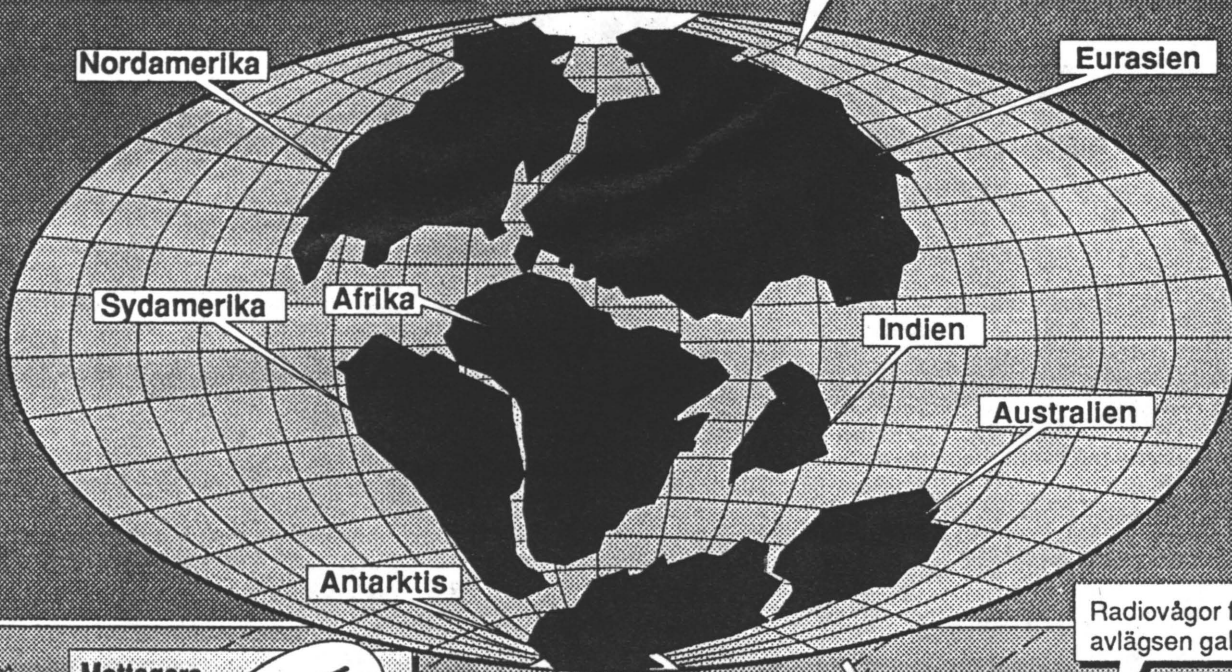
Ur boken: Vem är jag?

Av: Rauni-Leena Luukanen.

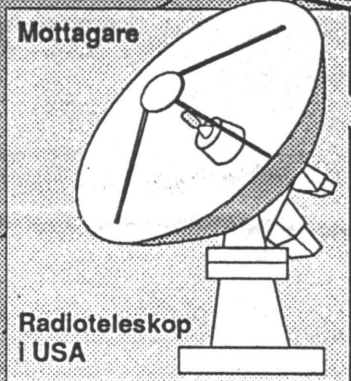
Exakt avståndsmätning mellan jordens kontinenter

Teorin om att kontinenterna är plattor som förskjuts i förhållande till varandra lanserades på 1910-talet av den tyske geofysikern Alfred Wegener.

Kartan visar hur kontinenterna har suttit ihop. Detta läge hade landmassorna under permiden för cirka 250 miljoner år sedan.

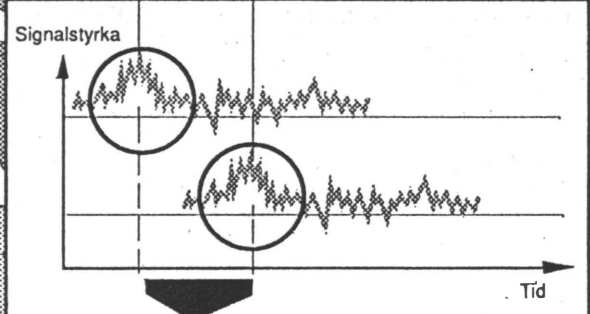
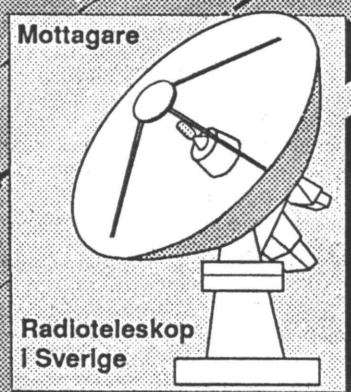

Radiovågor från en avlägsen galax.

Det är nu helt bevisat med ytterst avancerad mätutrustning att avståndet mellan svenska västkusten och USA:s östkust ökar med en dryg centimeter om året. Kontinenterna är på drift!

13 mm per år

Den skillnad i tid det tar för radiovågorna att nå mottagarna används för de geometriska beräkningar som ligger till grund för avståndsberäkningar mellan kontinenterna

Förundrade såg vi det lysande föremålet sväva fram över sjön – och plötsligt gick strömmen i vår stuga...

– Det var helt otroligt, men har man sett det så har man!

Så säger Benny Söderkvist om den märkliga upplevelse han och dottern Carina var med om för några år sedan. En mörk kväll fick de plötsligt se ett starkt ljussken komma svävande över talltopparna. Det såg ut som en farkost och i fönstren såg de skuggor röra sig...

De trodde inte sina ögon men när föremålet stannade över en kraftledning sprakade det till och så gick strömmen i Bennys stuga.

– Det var som om något sög all kraft ur ledningen...

AV CARLO LASZLO
FOTO: THOMAS FAHLANDER

Sent en januarikväll för några år sedan ringde Benny Söderkvist till sin make Benny. Hon och dottern Carina hade lämnat honom för en stund sedan för att åka hem till Borlänge. Benny hade stannat kvar i sommarstugan.

– Titta ut över sjön, uppmanade Asta sin man, så får du se ett UFO! Ett UFO, tänkte Benny, ett oidentifierat flygande föremål, nu skojar hon med mig!

Benny skrattade åt Asta och vad han trodde var ett dåligt skämt.

– Vänta, svarade Asta, så får du prata med Carina.

Flickan berättade om ett starkt ljussken över talltopparna, och Benny fann det för gott att lägga luren på bordet och gå

ut ur stugan för att se om det verkligen fanns något märkligt på himlavalvet.

Och det fanns det!

Det var fyra år sedan familjen Söderkvist blev vittne till en märklig syn som ännu inte fått en naturlig förklaring. Det är svårt att tänka sig att den nästan kusliga händelsen verkligen utspelades vid sjön Mellan Valsan, någon mil från Borlänge i Dalarna.

För nu på sommaren utgör sjön och den kringliggande djupa, susande barrskogen en underbar idyll; masarna skriker till varandra, en båt puttrar fram över vattnet och några vimplar slår i den milda vinden.

Här, på en liten ö i Mellan Valsan, bor Benny Söderkvist. I den lilla men mysigt-ombonade stugan, finns allt han behöver, från frys och teve till kaffekokare och telefonsvarare. Och just några av de maskinerna spelade en av rollerna den där kvällen, den 13 januari 1985.

För att komma ut till Bennys lilla ö måste han hämta sina gäster med en blämälad plåt-eka. Och så snart han lagt till vid stranden börjar han och Carina berätta om den märkliga upplevelsen.

– Det var länge sen, säger Carina, men något sånt här glömmar man aldrig.

Carina och hennes mamma hade varit över med mat till Benny. På kvällen klädde de på sig och började gå mot land på den snötäckt isen. Plötsligt fick de se ett starkt ljus som kom från en plats strax ovanför talltopparna.

– Det var ett vitt, fast lysande starkt sken, minns Carina. Jag blev hemskt nyfiken på vad det kunde vara, men mamma brydde sig inte så mycket om det hela.

Carina har ett bestämt minne av hur det såg ut och för att bättre förklara sin minnesbild börjar hon göra en skiss över föremålet.

På några minuter har hon tecknat en halvcirkel med några "fönster". Hon sitter ute på

stugtrappan, tittar mot platsen där hon såg föremålet, kisar mot ljuset och ritar vidare.

– Ungefär så här, säger hon sedan och visar teckningen. I det vita skenet fanns tre runda "fönster" som det kom ännu starkare vitt ljus från. Och i två av dem, de två högra, anade jag mörka skuggor som rörde sig.

På teckningen har Carina gjort en svag antydning till en skugga i "fönstret".

– Det stod alldeles stilla och det hördes ingenting, fortsätter hon. Jag kommer ihåg att det var en stilla kväll och jag tror det var stjärnklart.

Ringde till Benny

Under flera minuter, medan de gick på isen, formligen stirrade Carina på det starka skenet. Hon tyckte det var spännande och intressant. Mamma Asta tittade också på det, men ville hem. Därför stannade de inte längre än nödvändigt på isen

utan satte sig i bilen för att köra hem.

En kvart senare ringde hon alla fall till Benny för att han också skulle få chans att se fenomenet.

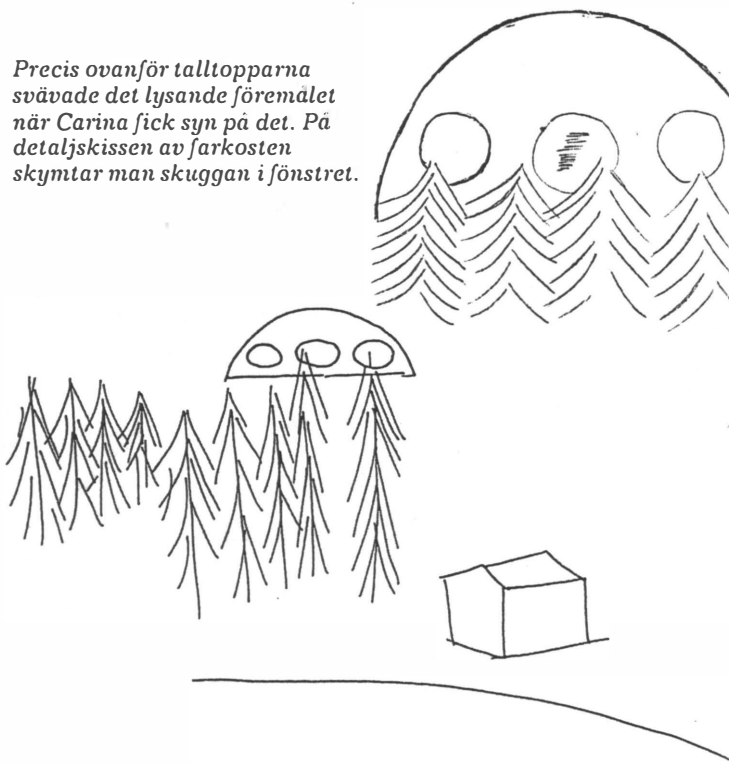
– Jag är en ganska skojsfrisk person, erkänner Benny med ett leende, så när Asta sa att jag skulle titta ut över sjön för att se ett UFO då var jag säker på att hon drev med mig. Men jag fick prata med Carina och hon lyckades övertyga mig.

När Benny tittade ut hade föremålet flyttat sig från den plats som det varit på från början. Nu verkade det "hänga" eller sväva en bra bit till vänster om den ursprungliga platsen.

– Det var helt otroligt, tycker Benny och kastar ett öga mot den plats där han såg föremålet. Men har man sett det så har man!

Han gick in och talade om för den väntande Carina att han också såg ljuset, sedan lade han

Precis ovanför talltopparna svävade det lysande föremålet när Carina fick syn på det. På detaljskissen av farkosten skimtar man skuggan i fönstret.

på luren och gick ut för att titta igen.

– Det var ett starkt sken med en form som taket på en kupol eller som ett halvt ägg, minns Benny. Det är svårt att säga hur stort det var. Större än en bil, men mindre än en buss, kanske.

Medan Benny stod ute i vinternatten och iakttog föremålet började det att röra på sig. Helt fångslad av upplevelsen stod Benny kvar och följde det med blicken.

– Det svävade rakt över sjön, nästan över stugan, och – så vitt jag minns – hördes ingenting, berättar han vidare.

Och när det flög över stugan sprakade telefonsvararen och polisradion till. Telefonsvararen betedde sig precis som när åskan går och som när blixten slår ner i närheten, den plingade och slog av och på.

Tog kraften ur ledningarna

Föremålet flög över sjön och stannade till en stund på östra sidan.

– I sväckan där, säger han och pekar, över Malmbergs kåk, vet jag att det går en kraftledning. Och där stannade det till.

Och plötsligt blev det beckmörkt i min stuga. Det var som om man får sådana funderingar i alla fall, den tog kraft från ledningarna.

Hittills har Benny mest tyckt att det var en spännande och fascinerande upplevelse. Men när det blev alldeles mörkt och föremålet tycktes "suga" kraft ur elledningen, då tyckte han att det var kusligt.

– Men jag hann inte bli rädd, säger han.

I fem, kanske tio minuter svävade föremålet ovanför kraftledningen och Benny iakttog det under hela tiden. Sedan försvann det plötsligt, och då kom ljuset i stugan tillbaka. Kvar stod Benny, förundrad och förstummad. Han undrade vad han sett, men inom sig hade han redan formulerat svaret: besökare från en annan värld.

– Jag tror att det finns en annan planet där man har kommit längre än vad vi har här på jorden, att de därför kan resa fortare genom rymden. Jag har läst i böcker och tidningar om många som sett saker som inte går att förklara på ett naturligt sätt och de kan väl inte vara tokiga allihop! (Forts på sid 50)

– Visst skulle jag vilja det, säger Carina, men frågan är om jag skulle vilja gå fram till det. De kan vara hur vänliga som helst och jag har aldrig läst att någon blivit avsiktligt skadad.

Benny däremot har en mer djärv inställning.

– Skulle jag se det igen skulle jag vinka ner dem. Jag skulle vilja följa med för att se vad det var för några.

Och så skrattar han för att visa att han kanske inte är alldeles allvarlig. För han tyckte, trots allt, att det var kusligt. Men en sak har han ordnat sedan han såg det mystiska ljuset.

– Ja, numera har jag nästan alltid en kamera med mig, berättar han.

Så om det skulle hända en gång till så ska jag minsann försöka fotografera det.

Fast det är klart, är de så avancerade så kanske det, vad det nu är, inte fastnar på filmen.

Men det skulle vara värt ett försök! ■

Trots att det var fyra år sedan Carina såg farkosten har hon en mycket starkt minnesbild av hur den såg ut. Utan att tveka ritat hon en skiss.

Förundrade såg vi

Forts från sid 13

– Ja, det måste vara något sådant vi såg, instämmer Carina. När Benny förstod att föremålet verkligen hade gett sig iväg gick han in och ringde en vän för att berätta vad han sett.

– Han trodde att jag skojade, skrattar Benny. Men nästa morgon när jag lyssnade på lokalradion hade flera i området här omkring sett det mystiska ljuskenet. Några ringde in för att berätta om det, bland annat jag.

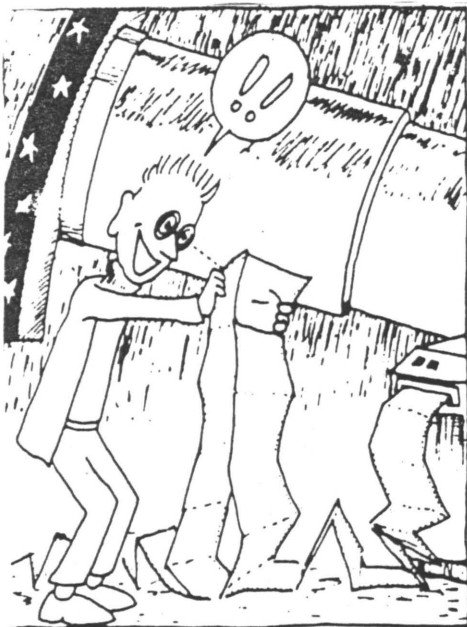
Att Benny vågade ge sig till-

känna med vad han sett berodde just på att andra berättat.

– Annars finns det många som inte vågar berätta om sådana här händelser för att de är rädda att folk ska tro att de är tokiga, säger Carina.

Har kameran med sig

Även Carina berättade för sin bästa väninna, och hon blev trodd. Tidigare, innan den 13 januari 1985, trodde inte Benny på flygande tefat, UFO:s och sånt. Men nu har han ändrat uppfattning. Och både far och dotter skulle gärna vilja se föremålet fler gånger.

– När jag sydde en klänning av det som blev över av sofftyget började min man sätta sig på mig!

– Det var en avslagen affär. Det var bara jag, Tommy och Pelle som satte lite fart på sällskapet...

DILEVA SÅG UFO!

Av BJÖRN BRÅNFELT

Popstjärnan DiLeva har just släppt en ny LP.

Direktören DiLeva väntar på "UFO-logen" DiLeva väntar på rymdbesök, skådespelaren DiLeva vill filma, medan sportkommentatorn DiLeva ligger i träda.
 — Tills någon ber mig kommentera kvinnors gymnastik — det är intressant, ler DiLeva.

Vi fick en ovanligt öppen och ärlig intervju med svensk pops mest mångfacetterade artist.

Egentligen skulle intervjun gälla LP:n "Noll".

Men med en uppknäppt och pratglad Thomas DiLeva på andra sidan intervjublocket är det inte så lätt hålla sig till ämnet.

Mötesplatsen, vald av intervjuoffret: pakistansk/indiska restaurangen Kashmir på Östermalm i Stockholm.

— Är man vegetarian, som jag är, finns det inte så många ställen som har spännande mat, förklarar han.

"Noll" heter hans nya LP, släppt i mellandagarna.

— För mig symboliserar "Noll" väldigt mycket, säger DiLeva.

— Jag ville till att börja med göra en förusättningslös LP. Då var "Noll" en bra titel.

— Sedan är noll beteckningen för universum, det är det tillstånd man eftersträvar i meditation, och det är också en sluten cirkel.

För DiLeva slutar LP:n en cirkel som påbörjades med "Vem ska jag tro på?".

— Den, "Rymdblomma" och "Noll" ser jag lite grand som en trilogi. De hör ihop, även om de är ganska olika. Om jag skulle lyssna på dem.

— Jag lyssnar inte på mina egna skivor, och ser inte på mina TV-framträdanden heller. Jag upptäcker bara fel då.

Temat på LP:n är kampen mellan ande och materia.

En kamp som ständigt pågår och där materian, enligt DiLeva, styr i dag.

— I vår "civilisation" strävar alla utåt, utåt, utåt. Medan det finns något inom oss som skriker. Men vi har inte tid stanna upp och ta vara på de förmimnelseerna.

Harmageddon

En kort dystrare fas av intervjun:

— Vi på jorden står inför ett oundvikligt sammanbrott. Ett Harmageddon. Frågan är bara vilket som brakar ihop först — civilisationen eller det ekologiska systemet, säger DiLeva med stora stänk av allvar i rösten.

— Det är en spännande tid att leva i. Att få vara med om undergången...

Han påpekar att det inte är ett deprimerande synsätt.

— Det är bara realistiskt.

Själv mediterar han för att hålla kontakten med sitt inre. Det är förmodligen det enda han har gemensamt med andra direktörer.

Jo, DiLeva har ett eget bolag, Spaceflower.

— Jag sysslar bland annat med produktutveckling och utställningar, ler han.

DiLevas intresse för UFO har funnits länge. Han är övertygad om deras existens. Faktum är UFO-upplevelserna ökat dramatiskt, världen över, de senaste åren. Han har själv sett ett UFO.

— Det var en upplevelse, även om jag inte tycker det är märkvärdigt. Jag vet ju att de finns.

Han har aldrig berättat om det i pressen tidigare.

— Tänk om jag ringt en tidning när det hände: "Hej, det är DiLeva — jag ser UFO:s!" Ingen skulle tro mig, eller hur? skrattar han.

Religion nu, kort:

— Jag är katolik, skojar han först.

— Jag säger som Bruno K Öijer: "Jag tror inte — jag upplever". Vi måste vara öppna mot alla idéer, sätta oss över religionen och samfunden. Vi kan vara större än så.

— Jag har aldrig trott på att bekänna mig till en viss lära. Det är som att gå med i en förening, där man måste tycka likadant om allt som alla andra.

Han är nöjd efter det lyckade teateräventyret med "Amleto" i Gävle i fjol. Och skulle vilja spela in film nästa gång.

— Men då måste jag vänta tills jag blir 40 år. Det finns inga bra skådisar under 35.

Illsknade till

Några ämnesshopp senare är vi framme vid — sport...

Kan DiLeva vara intresserad?

— Jag är intresserad av kroppsliga övningar, ler han.

Innan vi för in ämnet på italienska fotbollslandslaget.

— Åh, det är inte sport. Inte religion. Det är större!

— DiLeva berättar lyriskt om Schillaci och co och deras insatser i fotbolls-VM — tills han kommer till den ödesdigra matchen mot Argentina. Då blir hans ögon kolsvarta.

— Att de kan spela så fult och ändå gå till VM-final gör mig heligt förbannad.

Han lär till och med ska ha övervägt skriva en hatlåt mot Argentina efter den matchen.

Våga vara annorlunda

Närmast på programmet står vår turnén.

Som han ser fram emot med mixade känslor.

— Det är okej när det går bra på scenen. Men det är jobbigt med alla vänner och dödtid som hänger ihop med turnélivet.

— Dessutom kan det vara jobbigt vara DiLeva i vissa städer.

Minns den folkparkspelning här om året då han tvingades avbryta showen då element i publiken kastade sten på honom.

— Nog har jag stött på den svenska fascismen i min tid. Men någon måste våga vara annorlunda, strunta i konventionerna. Att det råkar vara jag är inget jag kan göra något åt. Jag är som jag är. Jag kan inte ändra mig.

WHITLEY STRIEBER BRYTER SIN TYSTNAD!

Författaren av Gemenskapen talar ut om sin behandling - av besökarna och UFO-samhället.

Av: Sean Casteel

Översatt av: Timmy Sigfrids

Från: MUFON Sept. 1993

Sommaren 1990, efter ungefär tre års kamp med både allmän och privat kamp med media, UFO-samhället och vad han kallar "**besökarna**" så kungjorde Whitley Strieber att han lägger ned sin fond och överger fullkomligt alla diskussioner om UFO:n och sina egna upplevelser. Vad är det som stör Whitley? Är det *hans egen upplevelse* som driver han utför kanten?

Förut sa Whitley ofta att han gärna ville förstå hur man kunde utnyttja sin upplevelse för att ge sken åt saken. När jag pratade med han för inte så länge sen sade han " Jag var tvungen, hade jag inte tänkt på det i början så skulle jag blivit tokig. Jag skulle utan tvekan ha tagit självmord. Och hade jag inte sett saken på ett positivt sätt, så skulle jag inte ha kunnat leva med det, jag skulle ha påstått att det var som att leva i helvetet och det inte fanns någon väg ut."

Strieber säger att det inte finns något sätt att få sina upplevelser att försvinna, och UFO-logerna är knappast till någon hjälp.

"Allting runt det hela", säger Strieber om vad jag menar med UFO-samhället, försäkrar att alla som håller på med det hela aldrig kommer att få övertaget att få en riktig vetenskaplig koll och få reda på vad som egentligen händer där ute. Strieber säger att alla fördomar om föremålet gör det hela otolererbart.

Att jag har haft den här upplevelsen betyder att jag nu är lika diskriminerad som de svarta var vid 1925 här i den amerikanska södern. Mina civila och personliga rättigheter är som bortblåsta, jag behandlas som en galning blev behandlad på 1800-talet.

"Min son till exempel," fortsätter Strieber "var så mobbad i skolan att han var tvungen att gå till rektorn och berätta det fastän han är en topplev. Detta fortsatte så han var tvungen att byta skola till en där ingen vet vem jag är. Min familj blir hotad hela tiden och jag är inte välkommen till bok föreningens möten något mer. Bokföreningen, där jag engång var hedersmedlem. Allt detta bara för att jag skrev Gemenskapen.

" Vi har till och med varit tvungna att flytta till ett annat hus för att vårt hus blev mittpunkten för sådana saker som - vi kunde vakna mitt i natten och då stog det en gubbe där med ett gevär i händerna och siktade på oss, men det var allt han gjorde. Den sortens hot var konstant, och ingen bryr sig. När jag har kontaktat polisen har allt skötts väldigt professionellt.

Strieber känner sig inte bara som en utböling i det vanliga samhället utan han känner sig även utstött från UFO-samhället, till sitt eget missnöje. "Jag tror om jag inte var så fränstött därifrån så skulle mina erfarenheter kunna vara mycket användbara för att kunna belysa problemet. Vad jag har gjort med *Gemenskapen* är att jag har ökat människors förmåga att handla med sådana här saker världen över. Det har inte UFO-samhället alls lyckats med. Jag tycker också att jag skulle bli behandlad med mer respekt och inte vara tvungen att hålla på med de där löjliga hjärnlekarna. Jag tycker att det är hemskt att ingen tar mig på allvar gällande detta."

"Det borde vara mycket skiljaktigheter. Men de borde inte baseras på lögnar, insinuationer, rykten och i många fall avsiktliga misstolkningar av vad jag säger." Whitley Strieber tror att utomjordingarna är onda och Budd Hopkins att de är onda.

"Den saken är så idiotisk. Båda av oss kämpar med den här saken och har stora svårigheter på olika sätt. Han och jag kämpar lika mycket med de här sakerna och jag har sett han bli lika misstolkad som jag blivit. Detta är den mest komplexa upplevelse som någon någonsin har haft."

Strieber har nyligen släppt sin senaste bok "*den förbjudna zonen*" som ser ut att vara klar för film specialeffekter.

För gott eller ont så kommer utomjordingarna fortsätta att sätta myror i huvudet på Strieber, och att oroa honom. Diskriminering, social isolering, dödshotelser mot han och hans familj har trots allt inte brutit ned Strieber som fortsätter sin kamp för förståelsen av utomjordingarnas bortrövande.

MITT MÖTE MED DET OKÄNDA

Har du också varit med om något oförklarligt? Skriv till oss och berätta! Införda bidrag honoreras. Skicka din berättelse samt namn, adress och telefonnummer. Adressen är: Må Bra, Box 27710, 115 91 Stockholm. Märk kuvertet "Mitt möte med det okända"

Den danskavaljeren glömmer jag aldrig!

Strax norr om Stockholm ligger Hagaparken. En mäktig park, fylld med historia från Gustav III:s dagar. För mig är den det perfekta joggarparadiset.

En speciell händelse inträffade för några år sedan. Jag sprang längs en slingrig stig utmed Brunnsviken. Ur mina hörlurar strömmade läcker musik. Jag studsade över stock och sten och tänkte att

egentligen skulle man dansa – den perfekte kavaljeren hade varit Bernt från Sundsvall! Just då förnimmer jag plötsligt ett sus. I ögonvrån ser jag en man i svart slängkappa. Han bär en mask som täcker halva ansiktet, och har en egendomligt intensiv blick.

Sekunden därpå känner jag en väldig kraft. Mannen i den svarta kappan tar tag i mig och svänger mig runt ett halvt varv. Hela tiden känner jag och ser den intensiva blicken. Sedan är allt över. Jag känner mig omtumlad och förvirrad på samma gång, men absolut inte rädd. Jag springer vidare, nu i något slags lyckorus. Många, många gånger efteråt har jag sprungit just här – och

hoppats på att en man i svart slängkappa ska dyka upp! Jag skulle definitivt inte ha något emot att träffa honom igen.

Himlakrock kan vara lösningen på gåtan

Teorin om att det var en himlakrock som definitivt tog kål på dinosaurierna har fått nytt stöd i sommar. Man har hittat något annat än iridium som också ser ut att ha kommit från ovan.

Två kemister vid Scripps havsforskningsinstitut i San Diego i Kalifornien, Meixun Zhao och Jeffrey Bada, har gjort en analys av övergångslagren mellan krita och tertiär. Deras provbitar kommer från Stevns klint på Själland, en av de formationer, där man först upptäckte den egendomligt höga iridiumhalten i KT-gränsen.

Strax ovanför och nedanför det smala gränsskiktet fann de höga koncentrationer av ett par aminosyror, som är ytterst sällsynta på jorden och inte normalt ingår i biologiskt material. De heter alfa-amino-isosmörtsyra och isovalin (Nature, vol 339, s 436).

Inte från jorden

Det mest spännande med det fyndet är att det finns gott om de båda aminosyrorerna i en viss typ av meteoriter, de så kallade kondriterna. Kan det ha varit en sådan som slungades in mot jorden för 65 miljoner år sedan, och är aminosyrorerna från Stevns klint överlevande från krocken?

En omständighet som gör det närmast otänkbart att isovalinet kan ha kommit från en levande organism på jorden är att det är

ett så kallat racemat, en blandning av lika många optiskt vänstervridande som högervändande molekyler. Levande biologiskt material innehåller enbart molekyler som vridar ljusets polarisationsplan åt höger, och på 65 miljoner år hinner sådant isovalin inte racemiserar.

Men hur kan de sällsynta aminosyrorerna ha någonting att göra med den indundrande himlakroppen när de inte finns i själva KT-gränsen? Förklaringen kan vara att de vandrat ut i de närmast omgivande lagren och hejats på det avstånd på ömse sidor om gränsskiktet, där de nu befinner sig - 30-50 cm därifrån.

För hög halt

Forskarna har gjort stickprov i andra sediment från de senaste 80 miljoner åren men inte sett skymten av de bågiga aminosyrorerna någon annanstans.

Om deras närvaro hör ihop med den höga iridiumhalten, och har samma ursprung som den, då måste man förmodligen avskrika teorin om att krita-tertiärkatastrofen skulle ha orsakats av gigantiska vulkanutbrott. Vid sådana bryter nämligen temperatur och andra förhållanden ner alla aminosyror.

Ett aber är att halterna av de utomjordiska aminosyrorerna är fem gånger högre än de borde vara i en meteorit med det iridiuminnehåll som gränsskiktet uppvisar.

Zhao och Bada menar därför att det i stället kan ha varit en komiet som svarade för den katastrofala stjärnsmällen. Man vet att kometer innehåller stora mängder av de grundämnen som bygger upp aminosyror. □

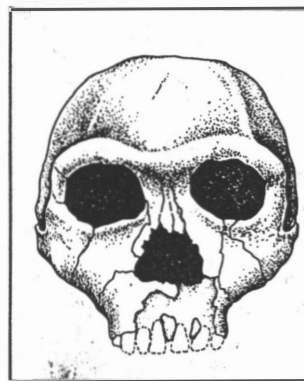
Felande länkens "fader" avslöjad

● Mysteriet med den så kallade Piltdownmannen, den felande länken mellan apa och människa, tycks nu vara löst. Att "apmänniskan" från Piltdown i Sussex, England, var ett falsarium avslöjades redan 1953. Först nu, 80 efter det att fynden gjordes i Piltdown, kan det nu fastställas vem som låg bakom denna den moderna vetenskapens mest uppmärksammade förfälskning.

Det var amatörarkeologen Charles Dawson som fann de olika skelettdelarna. Fyndet blev mycket omtalat, och det stärkte teorin att människan härstammade från aporna. Enligt fyndet utvecklade den tidiga människan en stor hjärna medan den ännu hade ett apliknande käkparti.

Nedslipad käke

Moderna undersökningsmetoder 1953 visade att det "minst 200 000 år gamla fyndet" bestod av

Ett äkta och 1,6 miljoner år gammalt kranium, hittat i Kenya.

ett betydligt yngre människokranium och en nedslipad käke från en orangutang.

Dawson blev den huvudmisstänkta bakom falsariet, men en lång rad utredningar och böcker har pekat ut minst 15 andra tänkbara gärningsmän. I en ny bok slår dock den brittiska antropologiprofessorn Frank Spencer fast att hjärnan bakom förfälskningen var Sir Arthur Keith, under flera årtionden rankad som en av världens mest framstående antropologer. När han dog 1955 hade ännu ingen skugga fallit på hans vetenskapliga rykte.

Spencer var övertygad om att den eller de som låg bakom Piltdownfalsariet någon gång slarvat och lämnat något spår efter sig. Han lusläste därför alla dokument, rapporter, dagboksanteckningar och brev som skrivits mellan 1908 och 1953 och som berörde fallet. I detta enorma dokumentberg fann han en rad motsägelsefulla uppgifter och även några rena lögnar som band den respekterade Keith till fallet.

Det visade sig bl a att Keith träffat Dawson redan innan denne gjorde sina fynd och att Keith besökt fyndplatsen tidigare, vilket han alltid förnekade. Enligt Spencer hade Keith från något museum tagit en gammal, lätt vittrad skalle och tillsammans med den preparerade orangutangkäken begravt dessa delar på utgrävningsplatsen och låtit Dawson hitta dessa. Dawson var med största sannolikhet medskyldig, men det var Keith som var hjärnan bakom bedrägeriet, och han var den som hade kunskaperna och möjligheterna att genomföra detta.

Felande länken

Dessutom var han den som hade det starkaste motivet. Keith förfäktade teorin att människan utvecklats från aporna. När så en amatörarkeolog hittade den felande länken utgjorde fyndet beviset på att hans teori var riktig. Därmed var han säkrad en vetenskaplig karriär, som helt följdriktigt blev mycket framgångsrik.

BENGT JONSSON

En präktig överraskning i rymden

*Väldiga moln av elektriskt laddade
partiklar runt många planeter*

AV ERIC DYRING

Att göra den stora upptäckten är varje forskare dröm. Att få den uppkallad efter sitt eget namn är att komma in i vetenskapens himmel. Det är mycket få forskare som får uppleva den äran. En är professor James A Van Allen. Hans namn är för alltid sammankopplat med de bälten av elektriskt laddade partiklar som omsluter jorden. De går under namnet Van Allen-bältena efter sin upptäckare.

För 31 år sedan var de okända. I dag är Van Allen-bältena kända långt utanför rymdproffsens skara. Deras upptäckt blev en vetenskaplig sensation av första ordningen.

Professor James A Van Allen är i dag 75 år, bosatt i Iowa City, USA, och professor emeritus vid Iowa State University, en akademisk titel som duktiga professorer får när de går i pension. Trots pensionen forskar han dock på som vanligt.

Han har levt med "sina" strålningsbälten i över 30 års tid. De är lika aktuella i dag som då. I dag intresserar sig dock forskarna mest för strålningsbältena runt andra planeter i solsystemet. Det har visat sig att förutom jorden har ytterligare fyra planeter — Jupiter, Saturnus, Uranus och Neptunus — också strålningsbälten.

Står och myser

När den amerikanska rymdsonden "Voyager 2" nyligen gjorde sin märkliga förbiflygning av planeten Neptunus så letade den bland annat efter neptunianska strålningsbälten. Och James Van Allen fanns på plats i Pasadena utanför Los Angeles.

Han ingick i den stora skara forskare vid Jet Propulsion Laboratory som ivrigt analyserade de floder av data som "Voyager 2" sände hem från Neptunus fem miljarder kilometer bort. Nu är han med om att upptäcka Neptunus strålningsbälten.

DN möter honom i Pasadena. Han står och myser i det kaliforniska solskenet. Hans ögon lyser när han berättar om vad "Voyager 2" hittat under sin märkliga resa genom solsystemet på över sju miljarder kilometer.

Pensioneringen har inte påverkat hans vetenskapliga glöd. Dessutom är han glad att snart resa till Sverige,

Stockholm och Vetenskapsakademien som årets Crafoordpristagare. På onsdag tar han emot 1,8 miljoner kronor ur kungens hand som bevis på en osedvanligt lång och framgångsrik forskargörning.

James Van Allen berättar livfullt och skämtsamt om vad som hände i slutet av 1950-talet. Upptäckten att jorden omsluts av väldiga moln av elektriskt laddade partiklar var en präktig överraskning för honom och forskarkollegerna.

Snömännens kusin är ute och går

Det går omkring en stor, hårig best med glödande röda ögon i Kaukasus ödsliga bergsmassiv.

Han beskrivs som en kusin till Snömannen.

Nu ska en stor internationell expedition spåra upp honom.

Bakom hela projektet står Marie-Jeanne Koffman — en 72-årig fransk-rysk kirurg, forskare och bergsbestigare.

I två decennier har hon följt i den kaukasiske Snömännens fotspår. På hästryggen har hon tagit sig genom hela det oländiga bergsområdet mellan Svarta havet och Kaspiska havet. På sina resor har hon talat med över 500 ögonvittnen som påstår sig ha sett denne Snöman. Dessutom har hon lyckats få tag på hans fotavtryck i plast.

Hemma i Frankrike skrev Marie-Jeanne Koffman två artiklar om Snömannen i en arkeologisk tidskrift.

Dokumentärfilmaren Sylvain Pallix läste dem och blev intresserad.

Nu har Pallix hittat sponsorer till de 1,8 miljoner dollar — 10 miljoner kronor — som behövs till projektet.

Till sommaren drar 12 fransmän och lika många ryska vetenskapsmän ut i skogarna i Karbardin-Balkar-regionen, strax norr om Georgien.

Jag har
också
gått med
i
VBU!